

PAT BARKER'IN KIZLARIN SUSKUNLUĞU ESERİNDE TARİHSEL KURGU

Historical Fiction In Pat Barker's Silence Of The Girls

Dr. Öğr. Üyesi Engin BÖLÜKMEŞE

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları ABD., Eskişehir, Türkiye, enginb@gmail.com

Doktora Halil ÖZDEMİR

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Karşılaştırmalı Edebiyat ABD., Eskişehir, Türkiye, halil@siirt.edu.tr

Araştırma Makalesi/Research Article

Makale Bilgisi

Geliş/Received:
04.09.2021

Kabul/Accepted:
23.11.2021

Sayfa/ Page:
28-42

Öz

Bu çalışma, tarihsel kurguya dayanan iki önemli eserin edebi olarak karşılaştırılmasını ele almaktadır. Nitekim gerçek savaş deneyimlerine dayanarak ün kazanan İngiliz Roman yazarı Pat Barker'ın *Kızların Suskunluğu* adlı eserinde *İlyada* destanında konuşulmamış kadınların, çocukların hikâyelerine epik yapıyı bozarak gerçekçi ve canlı bir şekilde yer vermiştir. Eserinde Romantizme karşı durarak gerçekçi bir yaklaşımla metinlerarasılıktan faydalanarak savaşın geride bıraktıklarına dair bir kadın gözüyle tecavüz, kölelik, ölüm, gözyaşı, yıkım ve hayatta kalma mücadelesi gibi konulara değinmiştir. *İlyada* destanında yer alan kurgulardan farklı bir bakış açısıyla yeni bir tarihsel kurgu geliştirmiştir. Baker, eserinde yıkıma uğramış ve paramparça olmuş hayat hikâyelerini toplama ve bir araya getirmeye dönük tasvirlerle yer vererek, erkek gözü ve kalemiyle yazılmış mitoloji ve destansı kahramanlıkların tam aksine bir kurguyla betimlemiştir. Bu çalışmada savaş deneyimlerinin arka planını anlatan *Kızların Suskunluğu* adlı eser, Barker'ın tarihsel kurguyu oluşturma biçimi ve yöntemi çerçevesinde analiz edilecektir. Bu doğrultuda ilgili çalışma, yazarın eserini kaleme alırken tarihsel kurgu kurallarını uygulamadığına dair bilgiler iletmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarihsel Kurgu, Pat Barker, *Kızların Suskunluğu*, Savaş, Truva, *İlyada*, Homeros.

ijof.991140

Abstract

This study deals with the literary comparison of two important works based on historical fiction. In *Silence of the Girls* by the British novelist Pat Barker, who gained fame based on her genuine war experiences, the stories of the unnarrated women and children in the Iliad epic are included in a realistically and lively, disrupting the epic structure. By opposing Romanticism in her work, she made use of intertextuality with a realistic approach and touched upon the things left behind by the war, such as rape, slavery, death, tears, destruction, and the struggle for survival. She developed a new historical fiction with a different perspective to the fictions in the *Iliad*. With descriptions of collecting and bringing together the destroyed and shattered life stories, she depicted them with a fiction that is in stark contrast to mythology and epic heroism written with a male gaze and writing perspective. In this study, *Silence of the Girls*, which tells the background of the war experiences, will be analysed within the framework of Barker's form and method of creating historical fiction. In this direction, the related study suggests that the author did not apply the rules of historical fiction while writing her work.

Keywords: Historical Fiction, Pat Barker, *Silence of the Girls*, War, Troy, *Iliad*, Homeros.

Atıf/Citation: BÖLÜKMEŞE, E., ÖZDEMİR H. (2021). Pat Barker'ın *Kızların Suskunluğu* Eserinde Tarihsel Kurgu, International Journal of Filologia ISSN: 2667-7318 Yıl: 4, Sayı: 6, Sayfa: 28-42.

Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Dr. Öğr. Üyesi Engin BÖLÜKMEŞE

Yazar Katkı Oranı/Author Contribution Rate: Araştırmacılar çalışmaya eşit oranda katkı yapmışlardır.

Çatışma Beyanı/Conflict Statement: Makalenin yazar/yazarları bu çalışma ile ilgili herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan ederler.

Giriş

Tarihsel kurgu, geçmişte yaşanan olay örgüsünün anlatım biçimi ve tasvirine dönemin sosyal, siyasi ve politik koşullarına yer vererek okuyucunun dikkatini çeken edebi bir türdür James Alexander Thom tarihsel kurgu ile ilgili şu açıklamalara yer vermektedir: “*Aslında tarih ve hikâye kelimeleri aynı Latince kökten gelir ve hemen hemen aynı anlama gelir. Ancak ‘tarihi’ geçmiş zamanların hikâyeleri olarak düşünmeye başladık. Tarih ayrıca okulda önemli bir dersin adı haline geldi. Ve sadece eski değil, aynı zamanda ‘gerçek’ olduğu söyleniyor, bu yüzden onu bilmek zorundayız. Ama tarihin nasıl yazıldığını biliyorsanız, en iyi ihtimalle tarihin gerçeğinin genellikle şüpheli olduğundan şüphelenirsiniz*” (Thom, 2010, s. 10-11). Thom, Tarihi Kurgu kavramı hususunda dikkat çeken açıklamasına şu şekilde devam etmiştir: “*Tarihi Kurgu söylemi gereksizdir. Çoğu tarih, kabul ettiğimizden daha fazla kurgudur. Kurgu ‘gerçeğin karşıtı’ olarak tanımlansaydı, onaylanmış birçok tarihi ders kitabının içeriğinin çoğuna ‘tarihi kurgu’ denebilirdi. Ama kurgu gerçeğin zıttı değildir. Kurgu, ‘hayal gücüyle yaratılan’ anlamına gelir. Edebiyatta ve sanatta her yerde hayal gücünün gerçeğe en yakın özverili kanıt toplamaya kadar yaklaşabileceğine dair birçok delil vardır*” (Thom, 2010, s. 10-11). Edebiyat eserlerinde tarihi kurgunun hayal gücü ile birleştiği noktada gerçeğe yakın bir şekilde yaratıldığından okuyucunun dikkatini pürdikkat çekmektedir. Bu çerçevede yazılmış tarihi kurgular, gerçek kişi ve olaylarla bağlantılı yazarın kendi bakış açısıyla kaleme alınmaktadır.

Pat Barker bir röportajında “*İlyada’yı az önce okumuştum ve bu sessizlik karşısında hayretler içinde kalmıştım. Erkeklerin belagati, kadınların mutlak sessizliği*” ifadesine yer vererek *Kızların Suskunluğu*, adlı eserin savaşta duyulmayanlara, özellikle de Truva Savaşları’nın kadınlarına, İlyada’nın büyük anlatısından çıkarılan o seslere, sessiz karakterlerine ses vererek ne olup bittiğini anlatmaya çalışmıştır (Hamilton, 2021: 4-17).

Yazar, CBC Radyosunda Elanour Wachtel ile “Homeros’un *İlyada*’sının köleleştirilmiş kadınlarına ses verme” konulu röportajında eseriyle ilgili kurgusunu neden sessizliğe dayandırdığına dair önemli açıklamalara yer vermektedir.

İlyada’nın açılışı, kelimenin tam anlamıyla kızların sessizliğidir. Akhilleus ve Agamemnon, yaklaşık 15, 16, 17 yaşlarında çok genç iki kız için tartışırlar. Kızlar hiçbir şey söylemezken, erkekler bu parlak, anlamlı konuşmaları yapar. Homeros savaşçıları harika konuşmacılardı. İnsanları tartışmada etkileyebilmek, savaş alanında üstünlük sağlamak kadar önemliydi. Sanırım tüm antik Yunanistan’da geçerli olan bir söz vardır: ‘Sessizlik kadın olur’. Karakterlerden ikisi bir noktada bunu birbirlerine aktarıyor ve kahkahalarla gülüyorlar- bu tür yıkıcı kahkahalarda bazen bir grup kadının içinde oluyorsunuz (Barker, 2018a).

Pat Barker, Caroline Beck ve Michael Morpurgo ile yapılan ayrı bir röportajda bir gün büyük babasının mutfakta yıkandığını izlerken kendisine Birinci Dünya Savaşı ile ilgili yaralarını/deneyimini sorduğumda sessiz kalarak cevap vermediğini belirterek “*Öyleyse geçmişimde gizemli bir yara ve*

sessizlik var” (Barker, 2021: 7:30/8:00) ifadesini kullanır. Bu sessizliğin ve gizemli yaranın yansıması olarak “Kızların suskunluğu” adlı eser okuyucunun karşısına çıkar. Homeros’un *İlyada* destanının tarihsel olay örüntüsüne dayanan *Kızların Suskunluğu* eserinde savaşın geride bıraktıklarına baskın cinsiyet düzenini sık sık sorunsallaştıran ya da yıkan tarihi roman yazarı olarak farklı bir bakış açısı sunmuştur. Nitekim yazar, The Guardian’da *Kızların Suskunluğu* eserini “Nasıl yazdım ‘Kızların Suskunluğu’ üzerine Pat Barker: “İlyada efsanedir- tarihi kurgu yazmanın kuralları geçerli değildir” başlıklı yazısında tarihi kurgu yazmanın kurallarının basit bir şekilde geçerli olmadığını ifade ederek efsanede yer alan karakterin günümüz dünyasına adım atabileceğini ifade etmiştir (Barker, 2021). Agamemnon, Akhilleus ve Hector gibi erkek karakterlerden öte günümüz dünyasına adım atmış kadınların sesini ön plana çıkarmaya çalışmıştır. Jerome de Groot, “*erkeklerin tarihi romanlarının hegemonik erkekliğin ‘açık, görevli, becerikli, şiddet içeren ve eş-sosyal’, ancak aynı zamanda ‘savaşçı, onurlu ve hareketli/eylem dolu’ olduğunu pekiştirme eğiliminde olduğunu savunuyor*” (De Groot, 2010: 79-80). Çağdaş bir kadın yazar olarak Homeros’tan farklı kalıplarla, realist bir bakış açısıyla eseri yeniden şekillendirerek tarihi kurguyu oluşturmuştur. Feminist ve realist akım arasında bir bağ kuran Barker’ın, erkek cinsel şiddetine, tecavüzüne ve köleleştirmesine feminist bir bakış açıyla ele alarak dönemin mevcut durumu ve toplumsal cinsiyet rollerini sorgulayarak realist perspektifle tarihsel kurguyu yapılandırdığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada yazar Barker’ın feminizm ve realizm arasında kurduğu etkileşimin tarihsel kurgu olan bu esere ne denli yansıttığını incelenek ve gözler önüne serilecektir. Nitekim Sarah C. E. Ross, Margaret Joly’nin ifadelerinden yola çıkarak Pat Barker’in önceki eserlerine göre “(...) *hepsi öncelikle erkek kahramanlara odaklanır ve Barker’ın artık (sadece) bir feminist olmadığını, ‘feminist ve ana akım yazar olarak çifte statü’ elde ettiğini söylemek sıradan bir şey haline geldi*” der (Ross, 2005: 131). Burada Pat Barker’ın feminist mi yoksa realist mi tartışmasından ziyade tarihsel kurguda yer verdiği öğeler, tanımlamalar, çarpıcı tasvirler tarihsel romanı kurgusallaştırma yöntemi ve yaklaşımı ön plana çıkmaktadır. Kadınların konuşmasıyla tarihi ters yüz ederek, mitolojik tanrılardan, kahramansı destanlardan ve erkeklerin hegemonyasından uzak yeniden yazma biçimi incelenerek elde edilen bulgu ve yorumlar değerlendirilecek ve söz konusu eserde tespit edilen tarihi kurgu özelliklerini ne ölçüde taşıdığı irdelenecektir.

1. Tarihi Kurgu

Tarihsel kurgunun, 1800’lerin başlarına kadar çağdaş bir edebi tür olarak ortaya çıktığı bilinmektedir. Tarihsel kurgunun kökeni M.Ö. 440 yılında Herodot’un *Histories* adlı eserinde tarihi olaylara kendi bakış açısını koyan Yunan ordusunun bir asır önce işgalci Perslere karşı olası olmayan zaferini kutlayan destansı şiir, Yunan ve Fars tarihine dönük edebi bir şahesere dayanmaktadır.

Tarihi roman aslında tarihteki gerçek olay ya da kişileri anlatan roman türü olarak bilinmekle beraber yazar yaşanan tarihi gerçekleri kendi bakış açısıyla kurgulayarak anlatır. Tarihsel romanlar, geçmiş

zamanda yaşanmış değişik dönemlerdeki olay örgüsü-dizini işlemektedir. Kahramanlar çoğu zaman gerçek veya kimi zaman düşsel olabilmektedir. Ancak genellikle anlatılan olay örgüsü tarihi gerçeklere çoğu kez uygun olarak sunulmaktadır.

Avrom Fleishman *The English Historical Novel: Walter Scott to Virginia Woolf* adlı eserinde “Tarihi romanın ne olduğunu herkes bilir; belki de bu yüzden çok az kişi bunu yazılı olarak tanımlamaya gönüllü olmuştur. Böyle bir durumda, konuyu tanımlamanın en ikna edici yolu, konunun açık özelliklerinden birini veya birkaçını vurgulamak değildir, çünkü bunlar o kadar geniş bir şekilde özetlenmiştir ki, aralarında ayırım yapmak çılgınlık olur.” (Fleishman, 1971: 3-4) cümleleriyle tarihi romanın tanımlanmasındaki güçlüğü ifade etmiş, devamında ise “Geçmişte geçen romanların çoğu (örneğin 40-60 yaş /iki kuşak) tarihsel olarak kabul edilirken, şimdiki ve önceki nesillerin romanları (okuyucunun kişisel deneyime sahip olma olasılığı daha yüksektir) ‘yakın geçmişin romanları’ olarak adlandırıldı. İçerikle ilgili olarak, olay örgüsünün, özellikle kamusal alandaki (savaş, siyaset, ekonomik değişim vb.) karakterler dahil edilmektedir. Bir başka kriter, varışta gerekçelerle uygulamaya konulmasıdır. ‘İcat edilmiş’ kurgulardaki ‘gerçek’ şahsiyetlerin statüsünde bariz bir teorik zorluk vardır, ancak onların varlığı salt bir zevk meselesi değildir. Bir romanın tarihsel olarak nitelendirilebilmesi için böyle en az bir figürün dahil edilmesi gerekir. Olay örgüsü için gerçekçi bir arka planın varlığı romanın yaygın bir özelliğidir ve birçok panoramik sosyal roman tarihin derinliklerinde yer alır. Tarihsel roman, romanlar arasında tarihle belirli bir bağlantının varlığıyla ayırt edilir: yalnızca gerçek bir yer veya gerçek bir olay değil, kurgusal olanlar arasında gerçek bir kişi vardır. Hayat, tarih bağlamında görüldüğünde, romanımız olur.” (Fleishman, 1971: 3-4) ifadeleriyle tarih ve roman arasındaki ilişkiyi açıkça belirtmiştir. Fleishman, ayrıca romanda yer alan karakterlerin de yine tarihsel kişilerden seçilmesi gerektiği ve seçilen bu karakterlerin de okuyucuya seçilen çağdaki bütün duyguları verebilecek yönlere sahip olması gerektiğini de şu cümlelerle belirtir:

Romanın karakterleri tarihsel kişilerle aynı dünyada yaşadığında, tarihi bir romanımız olur. İddiası ister gerçekçilik ister romantizm ister Kitsch¹ veya yüksek sanat için olsun, tarihi roman okuru da onlardan bir tür hakikat talep edecek, eğer yalnızca doğruluk veya kanıtlanmış gerçeklerin aslına uygun kaydedilmesi gerekçesiyle övmek veya suçlamak için de olsa da. Sanat hayal gücünün bir parçası olduğu için, tarihsel roman, belirli bir nesne türü üzerindeki hayal gücünün bir uygulaması olacaktır. Tarihin, yani insan deneyimini etkileyen geçmiş durumların hayali bir tasviridir. Tarihsel romancı, yaratıcı sempatiyle, başka bir çağda nasıl yaşayacağına dair duyguyu, varoluş duygusunu kışkırtır veya aktarır. Bunu yapmak için, canlandırmak istediği türden kişisel yanıtları ortaya

¹ Kitsch, Kitsch yoz beğeni, ucuzlatma, kişiliksizleştirme, kötü zevk, karşı sanat, karşı estetik, sanat tarihinde hiçbir estetik değere sahip olmayan veya beğenilmeyen imajlara veya objelere işaret etmek için kullanılan bir terim. (Kitsch- Ucuz Edebiyat- Zevksizlik Örneği)- <https://kavrakoglu.com/kitsch-kic/>

çıkaran olayların durumlarını az ya da çok doğru- tanımlamalı ve yorumlamalıdır (Fleishman, 1971: 3-4).

Harry E. Shaw ise *The Forms of Historical Fiction Sir Walter Scott and His Successors* adlı eserinde ise Tarihsel romanı şu şekilde açıklar: Tarihsel roman nedir? Bu soruyu yanıtlamaya çalışırken, tarih yazımı ve gerçekten tarihsel bir bakış açısının doğası hakkında spekülasyonlara dalmadan önce, ilk etapta 'tarihsel roman' teriminin ne tür bir terim olduğunu sormak tavsiye edilebilir görünüyor. Diğer roman gruplarından pikaresk romanı, endüstri romanı, duygusal roman, on sekizinci yüzyıl romanı nasıl farklıdır? En çok hangisine benziyor? Basit ama kesin bir cevap verilecek olursa, tarihsel roman teriminin, diğer roman gruplarından tanımlayıcı bir kompozisyon tekniği (pikaresk roman) ya da bir dizi duyguyu uyandırma gücü (Gotik veya duygusal roman) ve kesinlikle yazıldığı dönem (on sekizinci yüzyıl romanı) açısından değildir. Bunun yerine, farklılaşma ilkesi temsil edilen ortamı içerir, bu da listemizdeki en yakın paraleli olan endüstriyel roman yapar. Endüstriyel romanın daha dar bir kategori olduğunu söylemek doğru görünse de tarihsel romanla aynı türden bir kategoridir (Shaw, 1983: 20).

Eylemin, yazma zamanından çok önce (genellikle bir veya iki nesil önce, bazen birkaç yüzyıl önce) belirli bir tarihsel dönemde gerçekleştiği ve dönemin geleneklerini ve zihniyetini doğru bir şekilde tasvir etmek için bazı girişimlerde bulunulan bir roman türüdür. Ana karakter gerçek ya da hayali, genellikle okuyucuların sonucu bildiği daha büyük bir tarihsel çatışma içinde bölünmüş sadakatlere tabidir. Bu türün öncüleri Walter Scott ve James Fenimore Cooper'dı; Scott'ın *Waverley* (1814) ile başlayan tarihi romanlar, diğer yüzlerce romanın örneğini oluşturdu: 19. yüzyıldan kalma seçkin örnekler arasında Victor Hugo'nun *Notre Dame de Paris* (1831), Dumas Père'nin *Les Trois Mousquetaires* (1844), Flaubert'in *Salammbô* (1862), ve Tolstoy'un *Savaş ve Barış* (1863-9). Tarihsel roman, kişisel servetler ve sosyal çatışmalar arasındaki ilişkiyi ciddi bir şekilde incelemeye çalışırken, tarihsel ya da 'kostüm' romantizmi olarak bilinen popüler biçim, dönem ortamını yalnızca başkarakterlerin dekoratif bir arka planı olarak kullanma eğilimindedir (Oxford Edebiyat Terimleri Sözlüğü, 2021).

1.1. Tarihi Roman ve Özellikleri

Tarihi roman gerçek tarihsel hakikatleri kurguyla harmanlamaktadır. Tarihsel kurgu, geçmişte geçen olaylardır. Gerçek ve kurgunun zengin bir karışımını içerir. Romanlar ve kısa öyküler aracılığıyla bir yazar, zaman, yer, olaylar ve dönemin gerçek insanları hakkındaki gerçek bilgileri kurgusal karakterler, diyaloglar ve ayrıntılarla birleştirebilir. Tüm bunlar, hikâyenin geçtiği dönemde yaşamının nasıl bir şey olduğunu deneyimlememize yardımcı olmaktadır. Tarihsel kurgu, tarihsel kayıtlarla çelişmeyen, karakterleri gerçekçi bir şekilde tasvir eden, tarihi gerçeklerde sanatsal bir şekilde katlanan, basmakalıplardan ve mitlerden kaçınan iyi anlatılmış bir hikâye sunar. Tarihsel kurgu, inandırıcı bir ortam ve karakterler sağlar, tarihsel kanıtlarla desteklenen olay örgüsü, önce

merak uyandıran bir hikâye anlatır ve sonra tarihi bilgileri ilişkilendirir. Mekân belli bir zaman diliminde yer alır. Tarihte gerçek bir yerde yerini alır. Karakterler: Bazıları gerçek, bazıları kurgusal ama hepsi dönem boyunca gerçekçi şekillerde davranır. Konu gerçek olaylarla kurgusal olayların bir karışımını içerir. Diyalog yani karakterlerin söylediği sözler, o dönemdeki insanların bilgi ve düşüncelerini yansıtır. Tanımlar, karakterler, olaylar ve mekânlar çok canlıdır ve okuyucunun aşına olamayabileceği herhangi bir tarihsel bilgi yazar tarafından açıklanır. Marta Tuck Rozett'e göre bir tür olarak tarihsel kurgu, “*Her zaman diğer türlerden özgürce ödünç almıştır. Romans, Batı kovboy romanı (western), fantasti, polisiye roman gibi kitle kültürü türlerinin her biri ile bazı özellikleri paylaşır ancak genellikle bu türlerin belirgin formüllerinden ve öngörülebilir geleneklerinden yoksundur. Çoğu zaman, tarihi kurgular, diğer edebi eserlerin örnekleri olarak maskelenir veya kılığına girer*” (Rozett, 2021: 2).

Mehmet Can Doğan'a göre Tarihi roman terimi iki uçludur, bir uca tarih diğesinde ise roman yer alır. Tarihsel romanın ne'liği ve ne olması gerektiği üzerine, literatürde pek çok görüş sunulmuş, ancak bunlardan hiçbirinin tarihsel romanın ne tanımı ne de ne olması gerektiği üzerinde anlaşamadıkları görülmüştür. Öyle ki; bu tür romanlar ‘tarihî roman’, ‘tarihten söz açan roman’, ‘tarihe dayanmış roman’, ‘tarih romanı’, ‘tarihsel roman’ gibi terimlerle anılmıştır. Terimleştirmedeki bu güçlüğü, romancının tarihe bakışından, tarihe mesafesinden kaynaklandığı kadar, tarihsel romanların değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan özelliklerinden de kaynaklandığı sonucuna ulaşılmıştır. Tarih karşısında romancı yaşanmış ile yüz yüzedir; yaşanması mümkün olanı ise tarihteki boşlukları doldurarak gerçekleştirir. Tarihi romanın hız aldığı en önemli nokta da tarihte bulunduğu düşünülen bu boşluklardır. Bu anlamda tarih, romanı sınırlayarak ona yer açmaktadır. Tarihi roman yazarlarının romanda yaptıkları, yaşanmış olanın doğrudan yazılması değil, yaşanmış ve yazı ile kaydedilmiş olanın üzerinden bir çalışma gerçekleştirilmesidir der (Doğan, 2000: 140-142).

Britannica Ansiklopedisinde Tarihsel romanın özelliklerini şu şekilde açıklamaktadır:

Tarihin bir dönemini belirleyen ve geçmiş bir çağın ruhunu, tavırlarını ve sosyal koşullarını gerçekçi ayrıntılar ve sadakatle (ki bu bazı durumlarda sadece görünürdeki sadakatle) tarihsel gerçeğe aktarmaya çalışan bir roman” özelliğini taşımaktadır. Eser, gerçek tarihsel şahsiyetleri ele alabilir (...) veya kurgusal ve tarihi karakterlerin bir karışımını içerebilir (britannica.com, 2021).

“Tarihsel Kurgunun Yedi Unsuru” başlıklı makaleye göre, genel olarak kurgu yazarları yedi önemli unsur ele almalıdır: karakter, diyalog, ortam, tema, olay örgüsü, çatışma ve dünya inşasıdır.

1. Karakterler gerçek veya hayali bireylere dayanıyor olabilir. Bununla birlikte, tipik olarak, zaman aralığı için uygun davranırlar.
2. İkinci unsur olan diyalog, eğer bir edebiyat çalışması tamamen onlara yabancı bir yerel dilden oluşuyorsa okuyucunun dikkatini kolayca dağıtabilir. Yazar, dönemden bazı kelime dağarcığı

ve genel gramer yapısını tanıtmalı, ancak bunlar öncelikle okuyucunun aşına olduğu kelime ve ifadelere bağlı kalmalıdır.

3. Mekân, herhangi bir tarihsel kurgu eserinin belki de en önemli unsurlarından biridir. Okuyucu hemen döneme yerleştirilmelidir. Hikâye ilerledikçe okurlar kurguda yer alan mekânın sınırını daha fazla aşmalıdırlar.
4. Bir romanın teması dönem açısından önemlidir. Temaların bağlam içine alınması gerekir.
5. Bir sonraki öge olan konuda zaman dilimine karşılık gelmelidir. Tipik olarak, meydana gelen tarihi olaylar olay örgüsünü şekillendirecektir.
6. Herhangi bir iyi hikâye için kritik olan çatışma, karakterlerin kendilerini veya hatta bir grup insanı içerir.
7. Son unsur, dünya inşasıdır. Dünya inşasını, okuyucunun içine girip bir parçası olabileceği bir sahne yaratma olarak düşünmeniz gereklidir. Tarihsel kurgu romanları tipik olarak okuyucuyu geçmişe yerleştirmek ve nasıl bir şey olduğunu deneyimlemelerine izin vermek içindir (Tod, 2021).

Özetle Tarihsel kurguda gerçek ve kurgusal olayların bir karışımından ibaret olabilir. Önemli tarihsel olaylar tarihsel olarak doğru olsa da küçük olaylar ve / veya karakterler kurguya eklenebilir veya değiştirilebilirler. Karakterler, o dönem için gerçek olan (veya hayatı yansıtan) bir çatışma veya soruna dahil olabilmektedir. Kurguda bir tür gerilim yaratan ilgi çekici olay örgüsü kaleme alınmaktadır. Kurguda işlenen hikâyenin tonunu belirleyen tarihsel olarak otantik ortam bulunmaktadır. Olay örgüsü, zaman ve mekân açısından okuyucunun erişebileceği hakkında daha fazla bilgi edinebileceği, tarihte gerçek bir yerde ve belirli bir zaman diliminde bulunmaktadır.

1.2. Tarihsel Kurgu Türleri

Tarihsel kurgunun genel kategorisine genellikle Belgesel Kurgu (Documentary Fiction) denir. Çağın olaylarına sıkı sıkıya bağlıdır ve mümkün olduğunca tarihsel olarak doğru olmaya çalışır.

1. Biyografik Tarihsel Kurgu (Biographical Historical Fiction), gerçek bir insanın hayatının kurgulanmış hikâyesini anlatır.
2. Tarihsel Diziler ve Destanlar (Historical Series and Epics), çoğu zaman çeşitli ortamlarda birçok dönemi kapsayan Tarihsel kurgu eserleridir.
3. Tarihsel Gizemler ve Gerilimler (Historical Mysteries and Thrillers), çağdaş türün tüm unsurlarına sahiptir; sadece geçmişte yer alan olayları anlatırlar.
4. Tarihsel Romans (Historical Romance), geçmişin yanan aşk hikâyelerini anlatıyor.
5. Tarihi Maceralar (Historical Adventures), okuyucuları genellikle hava, deniz veya kara yoluyla seyahatlere götürür.

6. Tarihsel Fantezi (Historical Fantasy), yazara geçmişin ayrıntılarını başkalarına hızlı tutarken değiştirmesi için sanatsal lisans verir (Dukes, 2021).

2. Kızların Suskunluğu Eserinde Tarihsel Kurgu İncelemesi

Kızların Suskunluğu 2018, yazar Barker'ın tarihsel kurgu açısından hayal gücünü Truva Savaşı'ndan edindiği izlenimler ve Homeros'un İlyada'sından yola çıkarak savaşın yarattığı travma ve endişeleri vurgulamak için kaleme almıştır. Truva'da yer alan şehirlerden birinin, Akhilleus tarafından yıkımı, ceset yığınları ve ateşe verilmesinin ardından kendisine savaş ganimetinin bir kölesi olarak teslim edilen Lyrnessus kraliçesi Briseis'in kendi ağzından yaşadıklarının bir öyküsünü ve Yunanlılar tarafından 'tecavüz kampına' sürüklenen diğer kadınların hikâyesini anlatıyor. Yazar Barker, Homeros'un İlyada'sında yer alan erkek kahramanlığının destansı öyküsü, mitolojik tanrılara ve Savaşın erkeksi hegemonik güçlerine yer vermeyerek kadın bakış açısıyla tasvir etmektedir. Yazarın *Kızların Suskunluğu* olarak yeniden adlandırdığı ve kurguladığı eser tarihi kurgu ile örtüşmektedir. "İyi bir tarihi romancı, iyi bir tarihçi ile aynı yükümlülüğe sahiptir: güzel mitleri sürdürmek değil, doğru bir tarih aktarmaktır" (Thom, 2010: 12).

Yazar Barker, önceki savaş deneyimlerinin kendisinde bıraktıkları iz ve deneyimlerin bir sonucu olarak Truva savaşını yeniden canlandırarak kurgulamıştır. Nitekim, Peter Kemp'in The Sunday Times'ta "*Kızların Sessizliği*, Pat Barker *Regeneration-Yenilenme*'nin yazarı Truva Savaşı'nı yeniden canlandırıyor" başlıklı makalesinde şu sözlere yer veriyor: *Suskunluk önce Pat Barker'ın savaşa olan hayranlığını uyandırdı. 'Savaşa olan tüm ilgim söylenmeyenlerden geliyor' dedi. Çocukken, büyükbabasının çirkin bir süngü yarasıyla döndüğü Batı Cephesi deneyimi hakkında onu en çok etkileyen şey, "bundan hiç bahsetmemesiydi"* (Kemp, 2021). Homeros'un İlyada'sında erkek hegemonyasının, mitolojinin baskın olduğu tasvirin dışında savaşın geride bıraktıklarına dair doğru bir tarih aktarmaya ve okuyucunun dikkatini bu yöne çekmeye çalışmıştır. Benzer şekilde Umberto Eco, tarihsel kurgu yazarının tarihsel kanıtlara nasıl eğilmesi gerektiğini açıklar: *Bir hikâye anlatmak için, "öncelikle mümkün olduğunca en küçük ayrıntısına kadar döşenmiş bir dünya inşa etmelisiniz"* (Rozett, 2021: 1).

Barker, kurgusunu savaşın travmatik sahnelerine dalarak acı ve kasvetli bir ortam tasvir etmiştir. Gerilim ve korku dolu esir kent surlarından yankılanan savaş çığlıklarını, korku ve endişe içerisinde kadınların ve çocukların çaresiz bir şekilde bekleyişini, kadınların tutsak olarak tecavüz kamplarına götürülüşünü, erkek çocukların katledilişini, kimsesiz biçare halde hayatta kalma mücadelelerini ve savaşın çarpıcı sonucu olarak kadınların ganimet olarak adlandırmasını ayrıntılı bir şekilde tasvir etmektedir. Bu noktada Georg Lukács "Tarihsel Roman" adlı eserinde (Lukács, 1962: 42) "*Bu nedenle tarihi romanda önemli olan, büyük tarihi olayların yeniden anlatılması değil, bu olaylarda yer alan insanların şiirsel uyanmasıdır. Önemli olan, insanları tarihsel gerçeklikte olduğu gibi düşünmeye,*

hissetmeye ve eyleme sevk eden toplumsal ve insani güdülerini yeniden deneyimlememizdir” der. Burada aslında Lukács, tarihi romanın veya kurgunun sadece tarihi anlatmadığı aynı zamanda tarihi yorumlayarak detaylandırıp tamamlayıcı özelliğine vurgu yapmıştır. Bu doğrultuda Barker, bir roman yazarı olarak mevcut eserden, tarihten ve gerçeklikten yola çıkıp yapılandırmış hikâyeyi yeniden kurgulayarak okuyucuya sunmuştur. José de Piérola, tarihin tam aksine, tarihi roman/kurgu ve gerçeği karıştırır ve bu nedenle ‘*iki türün bir meleziidir*’ (De Piérola, 2008: 152) der.

Barker’ın tarihsel kurguya bakış açısı gerçek ve kurguyu karıştırarak oluşturduğu düşünülmektedir. Yazar olgusal gerçeklerin tarihsel bir anlatıda kullanılması için kendi bakış açısıyla sadece hayal ürününden ibaret olmayan alternatif bir kurgusal kullanımı bağdaştırmıştır. Beverley Southgate’in “*olgusal tarih, öznel olarak seçilmiş, öznel olarak yorumlanmış, öznel olarak inşa edilmiş ve bir anlatıya dahil edilmiş olarak ortaya çıkar*” (Southgate, 2009: 52) sözlerini hatırlatmaktadır. Barker’ın olgusal gerçekliği öznel olarak inşa ettiği *Kızların Suskunluğu* eseri Homeros’un *İlyada*’sından tarihsel kurgu ve gerçeklik açısından farklılaşmaktadır.

Tarihsel kurgu yazarı olarak Barker, yazın perspektifinin gizemini çeşitli röportajlarda önemli noktalara değinerek açık sözlü bir şekilde anlatmaya devam etmiştir. Barker, gazeteci Wera Reusch’a verdiği röportajda tarih yazımı ile ilgili şu açıklamalarda bulunmuştur:

Bence tarih hakkında yazmak için söylenecek çok şey var... oysa kesinlikle doğru güncel bir konu hakkında yazıyorsanız, bazen yaptığımız tek şey insanların önyargılarını harekete geçirmektir. Bence tarihi roman, çok değerli olan şimdiki zamana bir arka kapı olabilir... Ve savaş bittikten sonra insanların bunun hakkında konuşmak ya da uzun süre düşünmek istemediği bir yaklaşım var gibi görünüyor. Ve sonra yavaş yavaş sessizlik bozulur ve insanlar bunun hakkında konuşmaya başlar (...) Erkekler tarafından yapılan savaşla ilgili birçok kitapta kadınlar tamamen susturulmuştur (...) Erkekler gider, savaşır ve kadınlar evde kalıp ağlarlar, bu tipik bir özelliktir (Barker, 2015).

Yazar, tarihi romanı şimdiki zamana bir arka kapı olarak tanımlayarak tarihsel kurguya olan bakış açısını ne denli farklı olduğunu anlatmaya çalışmıştır. Şimdiki zaman’ın geçiş noktasını genelde savaş sonrası suskunluğa atıfta bulunarak yapmıştır.

Roman ilerledikçe Briseis karakterinin savaşın harap ettiği bir ulusun gerçeklerine değindiği ve kendi kaderini yaratmak için mücadele ettiğini görmekteyiz. “*Troya’lılar püskürtülmüştü, Patroklos’la Myrmidonlar Troya kapılarına ulaşmıştı*” (Barker, 2018: 199) Lyrnessus şehrinin yağmalanması ve kuşatmasıyla birlikte Truva Savaş’ının hikâyesi derinlik kazanmaya başlar. Coşkulu savaş şarkıları Helene ile ilgili olarak söylenir.

O gözler o saçlar memelerle dudaklar
Savaş Gemileri, uğruna denize açıldılar...
Ayaktayken düz

Yataktayken düz
 Kes boğazını, can verirken düz
 Ölmüş bedenini ama henüz unutulmamışken
 Mezarını kaz çıkar, cesedini düz (Barker, 2018: 199).

Agamemnon'un kardeşi Menelaos'un Helene'i geri alınca öldürme inancı ve sözü herkes tarafından benimsenmişti. Yazar'ın eserinde yer alan erkek karakterlerin, nefret, hınç, hırs ve öfkeli bir ruh haliyle kadın ve çocuk ayırt etmeden öldürme sahnelerini tasvir etmektedir.

Tekrar tekrar yankılanan bir savaş çılgılığı vardı, kurtulması kadar insanlık dışıydı. Oğul sahibi kadınlar ilk defa kız evladı olduğu olan annelere imreniyordu çünkü kızların yaşamasına izin verilirdi. Savaşabilecek yaşa yaklaşmış oğlanlarsa katledilirdi. Bazen hamile kadınlar bile öldürülür, çocukların erkek olması ihtimaline karşı karınları mızraklanırdı (...) Anneler hızla büyüyen fakat henüz evlilik için yeterince olgunlaşmamış kızlarına sarılıyordu. Dokuz ya da on gibi küçük yaşlardaki kızlar bile esirgenmeyecekti (Barker, 2018: 12-13).

Savaşçı Akhilleus'in önderliğindeki şehir yakılır, savaşan erkekler ve erkek çocuklar öldürülür. Burada kadın olmanın ayrıcalığını tezatla anlatmaktadır. Kadın bir savaş ganimetidir, köledir, hizmetçidir ve cinsel objedir. Yaşama şansı verilme sebebi buna bağlanmaktadır. Yaşamla ölüm arasında bir çizgidedir. Kadın'ın canı bağışlanmıştır ancak bazen ölmeyi yeğleyen kadınların sessizliğini suskunluğunu bir ikilem olarak sunmuştur. Barker, savaşın sahnelerini kadınların bakış açısıyla tasvir etmeye devam eder. *“Çoğu kadın ilgisizce tavana bakarak öylece yatıyordu sadece... sona yaklaştığımızı hepimiz biliyorduk...Savaşın gürültüsü bir yükseliyor bir alçalıyordu, bir an kulakları sağır edecek gibiyken diğerinde boğuklaşıyordu...Zamanın durduğuna yemin edebileceğim bazı anlar vardı”* (Barker, 2018: 19-20). Savaş sahnelerini *İlyada*'dan farklı olarak kadınların gözünden anlatmaktadır. Ona göre ne bir kahramanlık ne de bir destan söz konusudur. Kadınların korkusu ve suskunluğu birbirine karışmış, ölüm, gözyaşı, yağmadan ibaretti.

Her şey birkaç saat içinde olup bitmişti. Meydanda gölgeler uzadığı sırada saray merdivenleri cesetlerle dolmuştu. Gerçi Yunanların meşguliyeti bir saat daha sürdü; kaçanları kovaladılar, yaralıların saklanmayı denemiş olabileceği evleri ve bahçeleri aradılar. Öldürecek kimse kalmayınca yağma başladı. Kırmızı karınca sürülerini andıran adamlar eşyaları elden ele geçiriyor, gemilere taşımak için sur kapılarının yakınına istifliyordu (...) Önce gürültücüler, sonra sessizliğe büründüler. Bekliyorlardı (Barker, 2018: 21-22).

Briseis, romanda bodrumda ve çatıda çaresizce bekleyen kadınların yaşadıklarına tanıklık edercesine olan biteni izleyerek suskunluklarını anlatmaya devam etmektedir. *“Önce, bodrumu dolduran köle kadınlar dışarı sürüklendi... bir grup adamın bir kadına defalarca tecavüz edişini seyrettim; bir testi şarabı paylaşıyor, sıralarını beklerken... Arianna kolumu yakaladı, bakışlarıyla konuştu: Gel... kendini aşağıya attı... Çılgılığı bıçakla kesilmiş bir suskunluğa dönüştü; erkeklerle yüzleşmek için o*

suskunluğun içinde yavaşça dönüp diğer kadınların önüne çıktım” (Barker, 2018: 23). Yunan askerlerinin eline geçip hayatta kalmaktansa ki buna yaşamak denircesine çatıdan atlayıp ölümü tercih eden Briseis'in kuzeni Arianna'nın kendi isteğiyle yaşama veda edişi kadın onurunun bir sembolü olarak vurgulanmaktadır. Erişkin yaşa gelmemiş ve merdivende oynayan kız çocuklarının katledilişi dramatik bir sahne olarak verilmektedir. “*Anneciğim, anneciğim!*” diye çığlıklar atışını dinledik. *Sonrası sessizlik*” (Barker, 2018, s. 23). Şehrin tüm kadınları bir araya getirilerek ödül olarak Yunan savaşçılara dağıtılması ve yelken açan gemilere buruk acı bir anı bırakacak bir tasvirle dile getirilmektedir. “*(...) iki adam, kadın sırası boyunca yürüyor, birinin dudağını, öbürünün gözkapığını aşağıya çekiyor, karınlarını dürtüyor, memeleri sıkıyor, ellerini bacaklarımızın arasına sokuyorlardı. Dağıtım için değerlendirildiğimiz anladım*” (Barker, 2018: 26).

Lyernessus kraliçesi Kral Mynes'in eski eşi Briseis'de seks kölesi olarak lider Akhilleus için mükemmel bir hediye olarak sunulma sahnesinde Briseis'in dilinden dökülen sözler yürek burkmaktadır. “*Bir inektim ben, bir direğe bağlanmış, kurban edilmeyi bekliyordum ve inanın o anda ölümü seve seve kucaklardım*” (Barker, 2018: 27). Yaşamaktansa ölümü tercih etmeyi istemesi Briseis üzerinden tüm kadın karakterlerinin ölme arzusu isteğini sembolize etmektedir. Akhilleus ismi onun için bir nefret sembolüdür. “*Yunan isimleri arasında en nefret uyandıranı*” (Barker, 2018: 27). Akhilleus'un onu ganimet olarak alırken kullandığı sözler bir kez daha savaşın karanlık ve çirkin yüzünü açığa çıkarıyordu. “*Sağ olun biraderlerim, dedi. Bu kadın işimi görür*” (Barker, 2018: 28). Ganimet olarak kadını alması ve cinsel açıdan işini görmesi ona duyulan nefreti kat ve kat artırmaktadır. Briseis, Akhilleus'a olan nefreti artar ve ona kesinlikle aşk ile bakmaz. “*Akhilleus muhtemelen yaşayan erkeklerin en yakışıklısıydı, en kana susamış olduğuna zaten şüphe yok ama sorun bu işte*” (...) “*Benden önce sayısız kadının yapmaya zorlandığı şeyi yapıyorum. Kocanı ve kardeşlerimi öldürmüş olan adama bacaklarımı açıyorum*” (Barker, 2018:61-265).

Yazar Truva Savaşına dair yorumlarını Briseis'in düşüncelerine yer vererek sonlandırdığı gözlenir. Yazarın “Kızların Suskunluğu” adını verdiği eser Homeros'un İlyada'sında ana karakterlerden biri olan Akhilleus'in öyküsü olsa da kendisinin o öyküden ayrılışını ve başta olmak Briseis'in üzere tüm kadınların hikâyesine yer vererek sonlandırmıştır. Hikâye en başından sonlanarak kızların suskunluğuna yerini bırakmış yani sonun bir başlangıç olduğu ifade edilmiştir. Bu tasvir aslında Tarihsel kurgunun yorumsal açıdan getirdiği tarihsel ama gerçek olgulardır. Savaşa ve geride bıraktıklarına dair gerçekleri tüm gerçekliğiyle gözler önüne koymaktır. “*Bir şeyi biliyorum: Fetihlerin ve köleliğin zalim gerçeklerini istemezler. Erkeklerin ve oğlan çocukların katledildiğini, kadınlarla kızların köle alındığını duymak istemezler. Bir tecavüz kampında yaşadığımızı bilmek istemezler. Hayır, bambaşka, daha yumuşak bir şeyi tercih edecekler. Bir aşk hikâyesini belki? Sevgililerin kim olduğunu anlamayı başarmalarını umuyorum yalnızca*” (Barker, 2018: 318).

Briseis ve Helen karakterleri *İlyada* ve *Kızların Suskunluğu* eserleri açısından paralellik göstermektedir. Her iki kadın da savaşın daha kanlı geçmesine sebep olan karakteri sembolize etmektedir. Akhilleus ve Agamemnon arasındaki duruma ilişkin: “Yunan ordusunun en güçlü iki adamının bir kız uğruna bozuşması” (110), Akhilleus ‘O kız için savaştım. Ordu onu bana verdi, Agamemnon’un kızı almaya hakkı yok... ganimet ona ait değil benim kazandığım bir şey söz konusu ona ait değil’ (112) Briseis, ‘Götürüldüğüm sırada Akhilleus ağladı, ben ağlamadım... Ama o gece ağladım’ (113) ‘Aynı düşmanlığın, aynı garazın çevremde toplanmayı başladığını hissediyordum. Helene bendim artık’ (128) romanda geçen ifadeler kurgunun nasıl paralel şekillendiğinin bir göstergesidir. Agamemnon’un Khryseis’in yerini tutma konusunda Briseis’i alması aslında kadınlar üzerinden karşı tarafa mesaj vermenin bir güç gösterisi sembolüydü. “Erkekler kadınların yüzüne bildiriler, başka erkeklere hitaben mesajlar kazır” (Barker, 2018: 124). Yazar Barker, mesajları şu şekilde açıklar:

Akhilleus’ın evinde mesaj şuydu: *Bakın. Ordunun bana verdiği ödül, her zaman olduğunu iddia ettiğim şey olduğunu ispatı. Yunanlıların en iyisi olduğumun.* Burada, Agamemnon’un çatısı altında başka bir mesaj vardı: *Bakın şuna. Akhilleus’un ganimeti. Nasıl ki onun ganimetini elinden çekip aldım, sizinkini de her an alabilirim. Neyiniz var neyiniz yoksa alabilirim* (Barker, 2018: 124).

Briseis romanın geri kalanını güzel ve çekici olan Helen dönebilmek için *İlyada*’nın Akhilleus’ın ve askerleri ile olan Truva kuşatması macerasını aynı zamanda Akhilleus’ın bir mal/kölesi gibi yaşam mücadelesini anlatır. Agamemnon ile Truvalı kadın Khryseis hakkında bir tartışma sırasında Briseis, Agamemnon’a teselli ödülü olarak verilir, aslında zorla alıkonulmuştur. Hektor’un Patroklos’u öldürmesinden sonra Agamemnon, Briseisi geri vermek zorunda kalır. Önceki evliliğinden çocuğu olmayan Briseis, Akhilleus’tan hamile kalır. Briseis’in hamile olduğunu bilen Akhilleus, onu teğmeni ile evlendirmeye çalışır. Akhilleus savaşa katılmayı reddeder, ancak daha sonra ikna olur ve sonunda Patroclus ve Hector’un yanında hayata gözlerini yumar. Akhilleus’un ölümünden sonra Briseis ve çocuğun kendi halkı tarafından büyütülmesi için ona teslim edilir. Briseis’in kaderi yeniden tekerrür etmiştir çünkü yeniden kendi seçmediği evi olmayan bir adamla bir yerlere gitmektedir.

Onun hikâyesi. Onun, benim değil. Mezarında sona eriyor. Alkimos yanıma geldi şimdi, gitmem gerek. Alkimos, kocam. Belki biraz kıt akıllı ama Akhilleus’un dediği gibi: İyi bir adam. Hem zaten bir aptalla evlenmekten daha kötü şeyler de var. Böylece mezar höyüğüne arkamı dönüyor ve Alkimos’un beni gemilere götürmesine izin veriyorum. Bir keresinde, çok da uzun olmayan bir süre önce Akhilleus’un hikâyesinden ayrılmaya çalıştım ama başaramadım. Kendi hikâyem artık başlayabilir (Barker, 2018: 318)

Barker, romanda kurguladığı en dramatik sahneler savaş nedeniyle hayatları değişen Truva kadınlarının kaderlerinin vurgulanmasıdır. ‘The Guardian’ “Savaştan anlayan kadın” (Barker, 2015) olarak tanımladığı yazar Pat Barker, Briseis, karakteriyle bütünleşmiştir. Briseis, savaşta etkilenen

kadınların hayatlarını ve kaderlerini anladığı ve onlarla derinden empati kurduğu gözlemlenmektedir. Briseis, çevresindeki kadınlarla ve birkaç sefer Akhilleus dışında hep kendi içinde düşünerek okuyucuya hitap ederek sesli düşünmektedir. “*Kardeşlerini öldürmüş olan adamla evlenir miydin gerçekten? Eh, her şeyden önce, bana söz hakkı verilmezdi. Ama muhtemelen, evet. Evet. Ben bir köleydim, köleler de ne olursa yapardı, sırf ‘şey’ olmaktan çıkıp yeniden insan olabilmek için ne olursa yaparlardı*” (Barker, 2018: 96). Savaşçı erkeklerin uyguladığı şiddeti, tecavüzü, merhametsizliği, bedenini ve canını feda etmek zorunda kalan kadınların suskunluğuna/sessizliğine ses olarak Briseis’in dilinden dökülen cümleler adeta şahitlik etmektedir.

Barker, Homeros’un deyimiyle “sadece insanlar değil tanrılar da savaşıyordu” dediği Truva Savaşını binlerce hayatın altüst olduğu kadınların bedel ödemek zorunda kaldığı betimlemelerle kurgulaması açısından olgusal tarihe, destansı mitolojik geleneğe bir balta vurmuştur. Son olarak Barker’ın bir röportajında savaşa ve olanlara dair bakış açısını belirttiği “*Çağdaş dünyada var olmayan şey kitapta (eserimizde) de var olmaz. Çağdaş dünyada var olmayan şey İlyada’da var olmaz. İster silah doğrultan tarafta isterse kendisine silah doğrultulan tarafta olan, durum daha da vahim olmayacaktır. Bu sadece olayı farklı kılar*” (Barker, 2018a) sözleriyle çalışmamızı noktalamak isabetli olacaktır.

Sonuç

İngiltere’nin en önemli çağdaş kadın yazarlarından biri olan Barker, tarihsel kurgu olarak şekillendirdiği eserinde savaşa ve savaşların hesaplarına girmeden söylenenlerin dışında suskunluğun anlattıklarını dile getirmiştir. Barker daha önce de savaş temalı birçok roman yazdığı için Tarihsel romana eğilimli olduğu bu konudaki deneyimlerini “Kızların Suskunluğu” eserine yansıttığı gözlemlenmiştir. Eserde yazarın eril Yunan mitinin gösterişli ve destansı hikâyesini bozarak yeniden yapılandığı ve bu çerçevede kurguladığı izlenimi uyandırmıştır. Eserde dikkat çekilen nokta Akhilleus’un mızrakları, oku, kılıcı veya zırhının yarattığı savaş ortamında kadınların sessizliğinin/suskunluğunun öyküsüdür. Yazar Barker ustalıklı Homeros’tan referanslar vererek metinlerarasılığın vermiş olduğu avantajlardan yararlandığı ancak hikâyeyi ve savaş sahnelerini kendi hayal gücüyle şekillendirerek yönlendirdiği kanısına varılmıştır. Truva savaşının dehşeti, yarattığı psikolojik travmanın kadın ve çocuklar üzerine etkisini gözler önüne sermiştir. Savaşın kendisinden ziyade arka plana odaklanmış edebi açıdan realist bir gerçeklikle tarihsel malzemelerini ayrıntılı ve dolaysız bir şekilde eserine yerleştirmiştir. Savaş sahnelerinden çok, araya serpiştirdiği kadın ve çocukların duygu ve anılarıyla yüklü sahneleri en dramatik tarihsel kurguyu oluşturmaktadır. Kadın karakter açısından Homeros’un tanrısal karakterlerinin hiçbir önemi olmazken insan yaşamına ve kadının onuru ve hayatta kalma mücadelesi ön plana çıkmaktadır. Zaten romanımızı roman yapan da Briseis’in anlatım yöntemidir. Tarihsel kurgu kadın yazarın kaleminden ve ana karakterlerden kadın bir karakter olan Briseis tarafından anlatılmaktadır.

Savaş sonrası ölüm, yıkım, tarifsiz acı ve gözyaşından sonra insanların bir süre suskun ve sessiz kaldığı çok daha sonra bunları konuşabilmeye teşebbüs edebildiklerine kanıt olarak bu eseri ortaya koymuştur. Barker zaman, mekân ve tarih değişse bile savaşın olduğu coğrafyada kadın ve çocuklar açısından değişmez sonuçlar doğurduğunu ve suskunluk getirdiğine dikkat çekmiştir. Barker, tarihi aslında geçmişin sözü veya yaşanmış bitmiş bir olayı olarak değil onu yeniden canlandırarak bir gerçeklik katmaktadır. Ona göre tarih geçmiş olabilir ama ardında bıraktıkları bir suskunluk süresi payından sonra can bulmaktadır. Tarihi roman ona göre şimdiki zaman'a geçiş için bir arka kapıdır ve bunu "suskunluk'a bağlamaktadır. Susanları/suskunları konuşturmuş tarihi yeniden canlandırmıştır. İncelenen eserimizde tarihi kurgusallaştırmaktan öte tarihin gerçekliğine dönük yorumsal kurgu ön plana çıkmaktadır.

Kaynakça

Barker, P. (2015, 03 15). A Backdoor into the Present. (W. Reusch, Röportaj Yapan)
https://web.archive.org/web/20160717232814/http://www.lolapress.org/elec1/artenglis/h/reus_e.htm Erişim tarihi 03.06.2021

Barker, Pat, 'Röportaj Caroline Beck ve Michael Morpurgo', Durham Kitap Festivali',2015, Erişim tarihi: 03.06.2021 <https://www.youtube.com/watch?v=vMWxF1sE7gQ>

Barker, P. (2018). *Kızların Suskunluğu* (Çev: Seda Çingay Mellor). İstanbul: İthaki.

41

Barker, P. (2018a, 12 8). Pat Barker On Giving Voice To The Enslaved Women Of Homer's Iliad. (E. Wachtel, Röportaj Yapan)
<https://www.cbc.ca/radio/writersandcompany/pat-barker-on-giving-voice-to-the-enslaved-women-of-homer-s-iliad-1.4936874> Erişim Tarihi: 03.03.2021

Barker, P.(2021,08 07) Pat Barker on The Silence of the Girls: 'The Iliad is myth – the rules for writing historical fiction don't apply'.
<https://www.theguardian.com/books/2021/aug/07/pat-barker-on-the-silence-of-the-girls-the-iliad-is-myth-the-rules-for-writing-historical-fiction-dont-apply> Erişim Tarihi: 03.09.2021

Britannica.com. (2021, 04 03). <https://www.britannica.com/art/historical-novel> adresinden alındı

De Groot, J. (2010). *The historical novel*. London: Routledge.

De Piérola, J. (2008). At the Edge of History: Notes for a Theory for the Historical Novel in Latin America. *Romance Studies Vol. 26 (2)*, 151-162.

- Doğan, M. C. (2000). Tarihi Romanın Dinamikliği ve Son On Beş Yılın Tarihi Romanları. *Türk Yurdu*, 140-158.
- Dukes, J. (2021, 04 03). <https://celadonbooks.com/what-is-historical-fiction/> adresinden alındı
- Fleishman, A. (1971). *The English Historical Novel: Walter Scott to Virginia Woolf*. London: Johns Hopkins Press.
- Hamilton, H. (2021, 06 03). *Five Dials*. Five Dials: https://fivedials.com/wp-content/uploads/2018/03/fivedials_no46.pdf adresinden alındı
- Kavrakoğlu, F. Kitsch. <https://kavrakoglu.com/kitsch-kic/> adresinden alındı. Erişim tarihi. 04.04.2021
- Kemp, P. (2021, 06 04). *The Sunday Times*. <https://www.thetimes.co.uk/article/review-the-silence-of-the-girls-by-pat-barker-the-author-of-regeneration-reimagines-the-trojan-war-2x39v7t9f> adresinden alındı
- Lukacs, G. (1962). *The Historical Novel*. London: Merlin Press.
- Oxford Edebiyat Terimleri Sözlüğü. (2021, 04 03).
- Ross, S. C. (2005). Regeneration, Redemption, Resurrection: Pat Barker. J. Acheson, & S. C. Ross içinde, *The Contemporary British* (s. 131-141). Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Rozett, M. T. (2021). *Constructing a World: Shakespeare's England and the New Historical Fiction*. Albany New York: State University of New York Press.
- Shaw, H. E. (1983). *The Forms of Historical Fiction Sir Walter Scott and His Successors*. London: Cornell University Press.
- Southgate, B. (2009). *History Meets Fiction*. New York: Longman.
- Thom, J. A. (2010). *The Art and Craft of Writing Historical Fiction*. Ohio: Writers Digest.
- Tod, M. (2021, 04 03). 7 Elements of Historical Fiction. <https://awriterofhistory.com/2015/03/24/7-elements-of-historical-fiction/> adresinden alındı